

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 13.3.2009
KOM(2009) 116 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

**En europæisk strategi for forskning, udvikling og innovation på ikt-området:
Øget indsats og effektivitet**

{SEK(2009) 289}

I denne meddelelse foreslår Kommissionen en strategi for, hvordan Europa kan sikre sig industrielt og teknologisk førerskab inden for informations- og kommunikationsteknologi (ikt), tiltrække flere investeringer og mere ekspertise på ikt-området og sørge for, at økonomien og samfundet får fuldt udbytte af ikt-udviklingen.

Med Europas aktiver som grundlag er det målet at styrke indsatsen inden for forskning, udvikling og innovation (FUI) på ikt-området og sikre, at den får størst muligt effekt under de aktuelle økonomiske forhold. Strategien er et led i forberedelserne til en europæisk plan for innovation og forskning, som Det Europæiske Råd har efterlyst¹, og som skal omfatte de vigtigste fremtidsteknologier, herunder ikt.

1. IKT: GRUNDLAG FOR VÆRDISKABELSE OG SAMFUNDSØKONOMISK UDVIKLING

Ikt udgør en uundværlig infrastruktur og et redskab til produktion, udveksling og formidling af viden. Ikt styrker innovationskapaciteten i alle sektorer og bidrager til mere end 40 % af den samlede produktivitetsstigning².

Ikt-markedet er nået op på 2 000 mia. EUR på verdensplan og vokser for tiden med 4 % om året. Europa udgør 34 % af dette marked, men den europæiske ikt-sektors merværdi udgør kun 23 % af den samlede merværdi³. Sektoren repræsenterer 4,5 % af Europas BNP og en endnu større andel, hvis den merværdi i andre sektorer, der skyldes ikt, også medregnes.

Ikt er også et afgørende middel til at løfte Europas samfundsmæssige udfordringer. Ikt giver enestående løsninger, f.eks. på det voksende behov for sundhedsydelser og for bedre livskvalitet for den aldrende befolkning, for øget sikkerhed og beskyttelse af privatlivets fred, for en kulstoffattig økonomi og for intelligent transport.

Betydningen af ikt afspejles i budgetterne for forskning og udvikling (F&U) verden over, hvor ikt typisk tegner sig for over 30 % af det samlede F&U-budget⁴. Dette viser også, at vi stadig befinder os i de første faser af ikt-revolutionen.

For at kunne konkurrere på verdensplan i dag er Europa nødt til løbende at styrke sit videngrundlag på ikt-området, forme ikt-udviklingen og udnytte innovative ikt-løsninger bedst og hurtigst muligt.

2. BEHOVET FOR EN STRATEGI

2.1. En vej ud af den økonomiske krise

Ikt er et uundværligt redskab til at vende den nuværende økonomiske nedgang⁵, opbygge robuste økonomier, tilvejebringe de effektivitetsgevinster, der er behov for i den offentlige sektor, og nedbringe de stigende omkostninger, der er forbundet med et aldrende samfund, energiforbruget og miljøet.

¹ Det Europæiske Råds konklusioner af 12.12.2008.

² EU KLEMS, 2007.

³ Kommissionens rapport om konkurrenceevnen 2006; EITO, 2006.

⁴ OECD: ICT and Economic Growth, 2003.

⁵ KOM(2008) 800.

Den nuværende økonomiske krise risikerer at underminere den seneste forbedring i den private sektors investeringer i forskning og udvikling på ikt-området. Det er derfor så meget desto vigtigere at sikre, at offentlige politikker skaber de rette betingelser for at opretholde og endda øge støtten til forskning og udvikling.

En række innovative ikt-løsninger er i dag modne til videre udbredelse i moderne infrastrukturer: Bredbåndsnet skaber efterspørgsel efter nye produkter og tjenesteydelser, interoperable europadækkende digitale tjenester som e-signatur, e-identifikation og e-indkøb, er vigtige for, at det indre marked kan fungere godt, og intelligente transportsystemer bidrager til renere, mere effektiv og sikrere transport.

2.2. Nye muligheder for europæisk førerskab

De økonomier, der bestemmer retningen og tempoet i ikt-udviklingen, bliver også dem, der får størst udbytte af udviklingen.

Europa har chancen for at føre an i udviklingen, styringen og udformningen af "fremtidens internet", der gradvis vil erstatte e nuværende fast- og mobilnet samt tjenesteinfrastrukturer⁶. Muligheden for at forbinde trillioner af apparater og overføre data med hastigheder, der overstiger flere hundrede Mbits/s, vil ændre den måde, vi kommunikerer og får adgang til viden på, og medføre radikale omvæltninger i produktions- og distributionssystemerne samt tjenesterne i både den private og den offentlige sektor.

Vi vil opleve en stigende grad af brugerdeltagelse i kraft af samfundsnet, peer-to-peer-systemer og brugerskabt indhold, der fører til nye former for digitalt indhold. Brugerne skal ikke blot være i stand til at finde frem til information, de skal også kunne ræsonnere og lære af den information, de finder.

Europa bør også være i front, når det gælder den næste generation af ikt-komponenter og -systemer, og gribe de nye muligheder, der opstår inden for nanoelektronik, fotonik og organisk elektronik samt intelligente systemer til f.eks. bilmarkedet og sundhedssektoren. Samtidig er det altafgørende, at Europa fører an i indførelsen af radikalt nye teknologimodeller og ny tværfaglig forskning og udvikling i grænselandet mellem ikt og andre områder.

Europa bør desuden føre an i den ikt-udvikling, der drives frem af de samfundsmæssige udfordringer. For eksempel bør Europa gå forrest i udviklingen af ikt-baserede sundhedssystemer, der giver forbedret diagnose og behandling af sygdomme⁷ og hjælper ældre til at klare sig længst muligt i eget hjem. Europa bør også være drivkraft bag fremskridt inden for ikt-baserede overvågnings- og styreredskaber, der kan forbedre energieffektiviteten og give øget sikkerhed og bedre adgangskontrol i forbindelse med bygninger og transport⁸.

Europa har en anerkendt styrke på ikt-områder som teleudstyr og -tjenester, virksomhedssoftware, robotteknologi, sikkerhedsteknologi og fotonik. Det er også førende på verdensplan, for så vidt angår ikt-anvendelser som telemedicin og medicinsk udstyr, bil- og luftfartselektronik samt indlejret ikt, der danner grundlag for innovation inden for alle

⁶ KOM(2008) 594.

⁷ KOM(2007) 860.

⁸ KOM(2008) 241.

produkter og tjenesteydelser. Dette giver Europa et solidt udgangspunkt for at styre og forme ikt-udviklingen og gribe de chancer, der byder sig.

I denne proces bør Europa fremme nye, mere fleksible og mere åbne innovationsmodeller, hvor førende brugere og innovationssamfund spiller en vigtig rolle i erfaringsdrevet forskning og udvikling.

2.3. Underinvestering i forskning, udvikling og innovation (FUI) på ikt-området

I EU tegner forskning og udvikling på ikt-området sig for en fjerdedel af alle private investeringer i F&U, en tredjedel af alle arbejdspladser inden for F&U og en femtedel af alle patenter⁹. Alligevel bruger ikt-sektoren i EU mindre end halvdelen af, hvad ikt-sektoren i USA bruger på F&U, hvilket forklarer halvdelen af den samlede forskel mellem EU's og USA's private investeringer i F&U.

Desuden er der i EU et voksende underskud af kvalificeret personale til forskning og udvikling på ikt-området, og dette betyder, at flere hundrede tusinde stillinger er ledige¹⁰.

Europa har relativt få ikt-ekspertisepoler, der er anerkendt på verdensplan. Dette påvirker Europas tiltrækningskraft over for skoleelever, studerende og forskere samt private investeringer. Californien alene tiltrækker dobbelt så megen risikovillig kapital som hele Europa¹¹.

Muligheden for at foretage prækommercielle indkøb af ikt til modernisering af det offentlige serviceydelser udnyttes slet ikke godt nok i Europa i dag. Sådanne indkøb udgør under 1 mia. EUR i EU mod over 10 mia. i USA¹². Dette berører ikke blot kvaliteten og effektiviteten i de offentlige serviceydelser, det betyder også tabte muligheder for at åbne nye markeder for de europæiske leverandører ved at give dem den konkurrencemæssige fordel af at være først på markedet.

2.4. Hindringer for ikt-virksomhedsvækst

Når man ser på andelen af nystartede virksomheder, overlevende virksomheder og virksomhedslukninger, er situationen omtrent den samme i EU som i de regioner, vi konkurrerer med. I andre dele af verden udvider succesrige nye virksomheder imidlertid hurtigere, de nye virksomheder udviser større spredning i produktivitetsniveauet, og de mere produktive virksomheder har stærkere tendens til at øge deres markedsandel¹³.

Dette tyder på, at hindringerne for vækst er et større problem i EU end hindringerne for at starte en ny virksomhed. Der er flere årsager til, at europæiske små og mellemstore virksomheder (smv'er) ikke vokser, herunder uoptimale vilkår for adgang til markeder, innovative løsninger og finansieringsmuligheder samt urimeligt byrdefulde regler.

⁹ "Predict", undersøgelse udført af Europa-Kommissionen, Det Fælles Forskningscenter og Institutet for Teknologiske Fremtidsstudier.

¹⁰ KOM(2007) 496.

¹¹ E&Y: Global Venture Capital Insights and Trends report 2008.

¹² KOM(2007) 799.

¹³ Kommissionens beretning om konkurrenceevnen, 2008.

2.5. Opsplittede markeder for innovativt ikt

Opsplitningen af det europæiske marked for innovative ikt-produkter og –tjenesteydelser er en af hovedårsagerne til de lave investeringer og den langsomme udvikling i højvækst-smv'er.

Rammebetingelserne, herunder ordningerne for regulering, standardisering og forvaltning af intellektuel ejendomsret (IPR), må tilpasses til den nye virkelighed. Selv efter liberaliseringen af den europæiske telesektor er der stadig ikke skabt et reelt indre marked. Rammerne og processerne for standardisering skal gøres mere fleksible, og der skal være et tydeligere skel mellem opgaver, der kræver offentlig indgriben, og opgaver, der bør overlades til markeds kræfterne. IPR-systemet må også forbedres ved, at der etableres et fællesskabspatent, så nyskabende ikt-virksomheder kan beskytte deres innovative produkter på det indre marked¹⁴.

Den opsplittede offentlige efterspørgsel og langsommelige udbredelse af innovative ikt-løsninger i den offentlige sektor i Europa er også en stor svaghed. Der er ofte kun et begrænset samarbejde mellem offentlige myndigheder, der anskaffer innovative ikt-baserede løsninger (f.eks. til sundheds-, transport- og energisektoren), og dem, der er ansvarlige for forskning, udvikling og innovation (FUI). Dette betyder, at der på den ene side er utilstrækkelig bevidsthed om nye behov i den offentlige sektor og på den anden side uvidenhed om innovative teknologiske løsninger. Desuden er forbindelsen mellem FUI-programmerne og offentlige indkøb for svag.

2.6. En opsplittet FUI-indsats på ikt-området

Trods nylige pionertiltag som fælles teknologiinitiativer¹⁵ og fælles forskningsprogrammer under EU's syvende rammeprogram for forskning og udvikling (RP7) er den europæiske F&U-indsats på ikt-området stadig opsplittet¹⁶.

Der er kun ringe sammenhæng i "videntrekanten" mellem politikkerne for innovation, F&U og uddannelse, der ofte udformes isoleret fra hinanden af forskellige ministerier eller på forskellige niveauer.

Konsekvensen er overlappende tiltag, mangel på kritisk masse, problemer med at gribe fælles udfordringer an i fællesskab og i sidste ende for ringe udbytte af F&U-investeringerne.

2.7. Komplicerede finansieringsordninger

EU, medlemsstaterne og de mellemstatslige organer har hver især politikker og tiltag til støtte for europæisk FUI, der supplerer hinanden. Europa-Kommissionen har offentliggjort en praktisk vejledning om EU-finansieringsmuligheder for forskning, udvikling og innovation. Imidlertid finder de potentielle støttemodtagere det ofte vanskeligt at afgøre, hvilken finansieringskilde der er den mest hensigtsmæssige til et givet projekt.

Selv om Aho-panelet i sin evaluering i 2008 af europæisk forskning og udvikling på ikt-området konkluderede, at investeringerne er blevet forvaltet godt, og at målene klart er nået, og selv om der er indført forbedringer med iværksættelsen af RP7, opfordrede panelet til, at

¹⁴ KOM(2008) 465.

¹⁵ Artemis & Eniac.

¹⁶ KOM(2008) 468.

der skabes enklere og mere fleksible finansieringsordninger på basis af en fremgangsmåde over for deltagerne, der i højere grad bygger på tillid.

3. EN STRATEGI FOR FØRERSKAB

For at konsolidere de eksisterende styrkeområder og udnytte de nye muligheder inden for ikt er Europa nødt til at øge indsatsen. En mere effektiv og systematisk FUI-strategi må omfatte både udbud og efterspørgsel, dække hele innovationscyklussen og videntrekanten og skabe et bedre samspil mellem brugere og producenter og bedre sammenhæng mellem politikkerne på regionalt, nationalt og EU-plan. Indsatsen skal være i overensstemmelse med EU's overordnede innovationsstrategi og bygge videre på det europæiske forskningsrum.

Dette kræver, at ressourcerne og de berørte parter mobiliseres omkring tre indbyrdes forbundne opgaver:

- 1) at øge både de offentlige og private investeringer i FUI på ikt-området i Europa samt højne investeringernes effektivitet
- 2) at målrette FUI-indsatsen på ikt-området mod bestemte nøgleområder og reducere opsplittningen af indsatsen
- 3) at fremme nye offentlige og private markeder for ikt-baserede innovative løsninger.

3.1. Øgede og mere effektive investeringer

Europa må optrappe investeringerne, så der inden for de næste ti år sker en **fordobling af investeringerne i forskning og udvikling på ikt-området**.

1. Det er vigtigt at sikre, at de offentlige politikker skaber de rette vilkår for at videreføre støtten til F&U.

De årlige bevillinger på EU-plan til **samarbejdsprojekter inden for forskningssamarbejde på ikt-området under RP7 vil stige fra 1,1 mia. EUR i 2010 til 1,7 mia. EUR i 2013.**

Medlemsstaterne opfordres til at **gennemføre en tilsvarende budgetforøgelse** i deres nationale programmer ved at omdirigere eksisterende offentlige midler og søge nye måder at skaffe offentlige og private midler på, idet de undgår substitutionsvirkninger og sikrer, at private investorer bliver ved med at konkurrere om de bedste ideer. I lyset af budgetstrammingerne tilskyndes medlemsstaterne også til at undersøge, hvordan de offentlige midler til F&U på ikt-området kan udnyttes mere effektivt.

Kommissionen vil fortsat **overvåge og sammenligne investeringerne** i F&U på ikt-området i EU⁹.

2. Øgede offentlige indkøb af innovative ikt-løsninger og F&U på ikt-området vil hæve kvaliteten i de offentlige serviceydelser og give europæiske virksomheder den konkurrencemæssige fordel af at være først på markedet.

Medlemsstaterne opfordres til at gøre mere strategisk og udstrakt brug af offentlige indkøb af innovations- og F&U-ydelser på ikt-området og til at udforske mulighederne for **prækommercielle indkøb**¹¹.

Kommissionen vil støtte tiltag til fremme af **udveksling af erfaringer** og undersøge, hvordan der kan skabes **incitament**er til at gennemføre prækommercielle indkøb i fællesskab.

3. Selv om det er afgørende, at de offentlige udgifter til F&U på ikt-området øges, er dette ikke tilstrækkeligt til at tiltrække private investeringer. De ordninger, der for første gang er afprøvet i de **fælles teknologiinitiativer** under RP7, har vist, hvordan erhvervslivet tiltrækkes af **offentlig-private partnerskaber**, der sætter skub i innovationsprocessen takket være fælles teknologiudviklingsstrategier, samling af ressourcerne og en mere fleksibel og strømlinet drift.

Kommissionen vil undersøge andre områder, hvor det er vigtigt at kombinere strategier og ressourcer, **f.eks. fremtidens internet**, for at finde ud af, hvordan **offentlig-private partnerskaber** kan styrke innovation og konkurrenceevne. Den vil også undersøge, hvordan der kan etableres offentlig-private partnerskaber inden for ikt-anvendelser og –tjenesteydelser, eventuelt i fællesskab med andre temaer under RP7, f.eks. gennem koordinerede forslagsindkaldelser.

4. Endnu en vigtig kilde til støtte til FUI på ikt-området er **samhørighedspolitikken**.

Medlemsstaterne og regionerne opfordres til at opretholde deres bevillinger til FUI, herunder finansiering af anlæg og indretning af **ikt-forskningsfaciliteter**, og støtte til nye metoder som f.eks. bruger- og erfaringsdrevet F&U.

5. Der er behov for en særlig indsats for yderligere at lette virksomhedernes, især smv'ernes, adgang til **risikovillig kapital, privat egenkapital og lån** til F&U på ikt-området.

Kommissionen vil etablere **fora for en mere intensiv dialog** mellem investorer og ikt-innovatorer i hele Europa. Den vil videreføre bestræbelserne på at stille garantier til rådighed for investeringer i højvækstvirksomheder på ikt-området via Den Europæiske Investeringsfond, finansieringsfaciliteten med risikodeling under RP7 og andre af **Den Europæiske Investeringsbanks instrumenter**. Kommissionen vil endvidere støtte verdensomspændende **oplysning om europæisk teknologi** og dermed forbundne forretningsmuligheder.

Desuden vil *Kommissionen* forfølge sit mål om at få **smv'er til at deltage mere** i ikt-aktiviteterne under RP7 og fremtidige rammeprogrammer.

Medlemsstaterne og regionerne opfordres til at styrke deres indsats på dette område, navnlig gennem en mere **målrettet klyngepolitik** og **støtte til innovative smv'er**, bl.a. gennem Eurostars-initiativet, der er baseret på traktatens artikel 169. Disse tiltag skal være i overensstemmelse med de regler, der er fastlagt i retningslinjerne for risikovillig kapital, FUI-rammerne og den nyligt vedtagne forordning om generel gruppefritagelse.

Medlemsstaternes nationale og regionale forvaltningsmyndigheder kan vælge at deltage i **JEREMIE** og bruge **Den Europæiske Regionaludviklingsfond** til at sætte gang i oprettelsen af nye virksomheder og udvidelsen af eksisterende smv'er.

3.2. Prioritering af indsatsen og mindre opsplitning

Europa er nødt til at koordinere sine politikker bedre og koncentrere og specialisere sine ressourcer, ikke mindst for at der kan opstå **europæiske ikt-ekspertisepoler i verdensklasse**.

Dette forudsætter et styrket samarbejde mellem Fællesskabet, medlemsstaterne, regionerne, erhvervslivet og den akademiske verden, hvor Fællesskabets rolle hovedsagelig består i at fremme et multilateralt tværnationalt samarbejde.

1. Det første led i koordineringen er udvikling af **fælles strategier og politikker** for hele EU.

Medlemsstaterne opfordres til at **styrke dialogen** i forummet for nationale ikt-forskningsdirektører og skabe tættere forbindelser med grupper som ikt-rådgivningsgruppen og ikt-relaterede europæiske teknologifora.

I nøglesektorer som nanoelektronik og webbaserede tjenester er der et akut behov for en **fælles europæiske vision**, ikke blot for F&U, men frem for alt for hele innovations- og kvalifikationsudviklingskæden og for de offentlige instansers rolle i indsatsen for at styrke konkurrenceevnen.

Kommissionen vil **tilskynde grupper af interesseparter** til på grundlag af det arbejde, der er udført i de europæiske teknologifora, at opstille køreplaner for processen fra F&U til markedsføring og foreslå højt prioriterede politiske mål for udvikling af nøglesektorerne i Europa.

2. Det næste skridt består i at **lægge ressourcerne sammen**, hvor det er nødvendigt for at løse en bestemt opgave.

På grundlag af erfaringerne fra Eureka, de fælles teknologiinitiativer og det **fælles forskningsprogram** "Længst muligt i eget hjem" vil *Kommissionen* undersøge andre områder, hvor fælles tiltag kan skabe den nødvendige kritiske masse, enten med henblik på at løfte bestemte samfundsmæssige udfordringer, f.eks. øget energieffektivitet ved hjælp af ikt, eller for at nå præcise mål, der støttes af erhvervslivet.

3. Endnu et område, hvor der er behov for mere multilateralt samarbejde mellem medlemsstaterne og deres regioner, er **infrastruktur til F&U på ikt-området og videnbaserede innovationsklynger**. Her må man bygge på erfaringerne med Géant, det elektroniske højkapacitetskommunikationsnet, og gridnetinfrastrukturen EGEE.

Medlemsstaterne og regionerne opfordres til at styrke deres samarbejde om **planlægning, indførelse og fælles brug af infrastruktur til FUI på ikt-området**, særlig inden for områder, der kræver store investeringer, f.eks. nanoelektronik, organisk elektronik og fotonik, højtydende computeranlæg og forsøgsanlæg til net, software og tjenester. Dette er nødvendigt for at koncentrere indsatsen, muliggøre specialisering og opbygge innovation og videnklynger af højeste kaliber.

Kommissionen vil yde støtte til **samarbejdsfora for medlemsstaterne** på dette område.

4. Nye instrumenter som **ikt-viden- og -innovationssamfund** under Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) vil spille en central rolle i bestræbelserne på at bringe de relevante virksomheder, iværksættere, F&U-institutter og universiteter tættere sammen.

Videncentre har stor betydning for forskermobiliteten mellem erhvervslivet og den akademiske verden, der er en vigtig faktor, som bidrager til at **gøre ikt-forskningskarrierer mere tiltrækkende**.

Kommissionen tilskynder EIT's bestyrelse til at tage fuldt hensyn til mulighederne og udfordringerne på ikt-området, når der fastlægges indsatsområder for ikt-viden- og -innovationssamfund.

5. Der er en stigende mangel på kvalificeret arbejdskraft inden for F&U på ikt-området i EU.

Kommissionen vil fortsætte med at støtte initiativerne vedrørende **nye kvalifikationer til nye job, digitale kvalifikationer og e-færdigheder**¹⁷, herunder tiltag for at tilskynde unge og kvinder til at vælge en karriere inden for ikt.

3.3. Fremme af markeder for innovative løsninger

EU bør være i stand til at **producere og sælge ikt i et omfang, der svarer til den andel, som EU udgør af verdensmarkedet for ikt**. Dette kræver de rette betingelser for ikt-virksomheders vækst og et tættere samarbejde, for at der kan skabes nye EU-dækkende markeder for innovative løsninger.

Ud over overordnede politiske foranstaltninger, der skaber mere favorable vilkår for udvikling af virksomheder i EU, kan den offentlige sektor som indkøber af ikt-løsninger spille en fremmende rolle som drivkraft for innovation på ikt-området.

1. **FUI-politikken på ikt-området skal medvirke til at drive andre politikker frem** - for sundhed, energi, transport mv. – så Europa bliver i stand til at fremme innovation på vertikale markeder og modernisere sine tjenesteydelser som reaktion på samfundsmæssige udfordringer.

Medlemsstaterne og regionerne opfordres til at støtte et tættere samarbejde mellem producenter af innovative ikt-løsninger og brugerne i de forskellige dele af den offentlige sektor. Dette bør føre til **fælles planer over behov for offentlige serviceydelser, som ikt kan bidrage til at opfylde**.

Medlemsstaterne og regionerne opfordres også til at arbejde tættere sammen om at kortlægge og opfylde **den offentlige sektors efterspørgsel efter innovative ikt-løsninger**. Derved vil producenterne kunne dele de risici og omkostninger, der er forbundet med innovation og F&U, sikre interoperabilitet og sammenhæng mellem løsningerne og opnå stordriftsfordele.

¹⁷ KOM(2008) 868, SEK(2008) 2629 og KOM(2007) 496.

Desuden opfordres *medlemsstaterne* og regionerne til at fremhjelpe markeder for innovative ikt-løsninger som et middel til at øge både investeringerne i og udbredelsen af ikt.

I denne sammenhæng spiller initiativet "Regioner for økonomisk forandring"¹⁸ en vigtig formidlende rolle i samarbejdet mellem regionerne.

Kommissionen vil støtte **udveksling af erfaringer** på alle niveauer.

2. **Interoperabilitet og standardisering** er afgørende for, at innovative løsninger kan vinde udbredelse i større skala i EU.

Kommissionen vil videreføre sin indsats for at revidere **processen for ikt-standardisering**, bl.a. gennem en hvidbog, der er planlagt til foråret 2009. Der vil blive opstillet en prioriteret liste over tiltag for at udrydde hindringer for udviklingen af markeder for innovative ikt-løsninger. Denne liste vil omfatte tiltag for at forbedre forholdet mellem forskere, standardiseringsorganisationer, ikt-fora og ikt-konsortier.

Kommissionen vil gennem ikt-delen af rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation sætte skub i og styrke et sæt europadækkende pilotprojekter, der går ud på at afprøve, validere og indføre **innovative ikt-løsninger, især til den offentlige sektor**. Der vil også blive ydet støtte til **smv'ers pilotforsøg** med stærkt innovative teknologier og tjenesteydelser og til udvikling af **åbne platforme for brugerstyret innovation**.

Hvis disse pilotprojekter skal blive en succes, kræver det vedvarende støtte og deltagelse fra de nationale, regionale og lokale myndigheder i *medlemsstaterne*, og projekterne skal suppleres af foranstaltninger på regionalt og lokalt plan.

3.4. **Projekter i europæisk skala, der strækker sig fra F&U til markedsintroduktion**

For hurtigere at nå bestemte samfundsmæssige mål overvejer *Kommissionen*, hvordan man kan støtte et sæt **målrettede projekter af væsentligt omfang og varighed, der strækker sig over hele innovationscyklussen**, med henblik på at udvikle moderne europadækkende infrastrukturer for tjenesteydelser.

Det er tanken, at hvert projekt på grundlag af erfaringerne med offentlig-private partnerskaber i de fælles teknologiinitiativer og i pilotprojekterne under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation samt erfaringerne fra lead market-initiativet skal mobilisere en kritisk masse af ressourcer, herunder stipendier til F&U, prækommercielle indkøb og støtte til innovation og markedsintroduktion. Der er bl.a. tale om følgende projekter:

- i) **Innovative ikt-løsninger til sundhedssektoren**. En effektiv behandling af kroniske sygdomme kræver præcist og pålideligt udstyr til overvågning af sundhedstilstanden og personligt tilpasset behandling. Der er også brug for F&U vedrørende effektiv adgang til medicinsk viden samt analyse og udveksling af data. Afprøvning og validering af nye plejeprocesser samt certificering og standardisering er også yderst vigtige opgaver.

¹⁸ KOM(2006) 675.

- ii) **Innovative ikt-løsninger med henblik på øget energieffektivitet.** Dynamisk prisfastsættelse i forsyningsnettet kræver nye platforme for elektronisk handel. Kvalitetsstyring af elforsyningen kræver nye decentraliserede overvågnings- og kontrolsystemer samt intelligente forbrugsmålere.
- iii) **En elektronisk identitetsforvaltningsinfrastruktur (eID-infrastruktur),** der kan danne grundlag for pålidelige tjenester inden for e-forvaltning og e-handel. I dag er der en overflod af forskellige løsninger, der fører til opsplitning, lukkede løsninger og manglende brugerkontrol og gennemskuelse. Igangværende RP7-projekter og pilotprojekter under rammeprogrammet for konkurrenceevne og innovation er vigtige skridt på vej mod et EU-dækkende projekt for etablering af en effektiv eID-infrastruktur.

Der vil finde yderligere overvejelser sted som led i forberedelserne til den europæiske plan for innovation og forskning. I den forbindelse vil der ske en **afprøvning og validering af projekter**, hvor indsatsen med fordel kan samordnes.

3.5. Forenkling og strømlining

Investeringerne skal forvaltes ordentligt, og de administrative byrder reduceres, så det bliver mere attraktivt for virksomhederne, især smv'er, at deltage i aktiviteter på lokalt, nationalt og EU-plan, og så højteknologisk FUI får større gennemslagskraft.

Kommissionen opfordrer Parlamentet og Rådet til at støtte et nyt **fremstød for at skære ned på bureaukratiet** og skabe større fleksibilitet i programprocedurerne. De offentlige myndigheder på alle niveauer opfordres til at bistå Kommissionen med at udvikle en mere risikotolerant måde at støtte europæisk F&U på.

3.6. Internationalt samarbejde

Internationalt samarbejde om videnskabelige og teknologiske udfordringer bør styrke europæisk F&U, erhvervsliv og teknologi på verdensplan, idet partnerne deler ekspertise og udvikler fælles køreplaner, standarder og indbyrdes kompatible løsninger. Internationale løsninger på verdensomspændende samfundsøkonomiske problemer bør også fremme EU's politiske mål.

Kommissionen vil søge verdensomspændende partnerskaber med henblik på at løfte nogle af fremtidens store udfordringer for F&U på ikt-området, herunder fremtidens internet, kvanteinformationsbehandling og -kommunikation samt bioinspireret ikt.

Medlemsstaterne er allerede blevet opfordret til **i fællesskab at afgrænse særlige indsatsområder**, hvor en sammenhængende EU-strategi vil give større effekt¹⁹.

4. KONKLUSION

Som verdens største økonomi, der samtidig udgør den største andel af verdens ikt-marked, kan Europa tillade sig at have høje ambitioner om, at dets virksomheder,

¹⁹ KOM(2008) 588.

regeringer, F&U-centre og universiteter skal føre an i ikt-udviklingen, investere mere i innovation på ikt-området og skabe grobund for nye virksomheder.

Hvis det lykkes Europa at øge investeringerne, samle ressourcerne, hvor det er nødvendigt, og skabe konkurrencedygtige og innovationsvenlige markeder, kan vi se frem til følgende situation i 2020:

- Europa har **fordoblet sine private og offentlige investeringer i F&U på ikt-området**, fordoblet investeringerne af risikovillig kapital i højvækst-smv'er og tredoblet brugen af prækommercielle indkøb af ikt.
- Europa har opbygget **yderligere fem ikt-ekspertisepoler i verdensklasse**, målt efter de private og offentlige investeringer i polerne.
- Europa har skabt grobund for **nye innovative ikt-virksomheder**, således at en tredjedel af alle udgifter til F&U på ikt-området investeres af virksomheder, der er oprettet i løbet af de seneste to årtier.
- Europas ikt-sektor **leverer ikt i et omfang, der svarer til den andel, som EU udgør af verdensmarkedet for ikt.**

I denne meddelelse foreslår Kommissionen en kombineret indsats for at stimulere efterspørgslen og styrke udbuddet inden for forskning, udvikling og innovation på ikt-området i Europa. Dette kræver øgede investeringer i programmer på både udbuds- og efterspørgselsiden, et styrket samarbejde mellem de berørte parter og støtte til projekter, der strækker sig over hele innovationskæden.

Strategien bør åbne nye markeder på grundlag af tydeligere afgrænsede brugerbehov, der gør det muligt at afkorte innovationscyklussen, reagere hurtigere på samfundsøkonomiske udfordringer og skabe nye muligheder for erhvervslivet i Europa. Den bør medføre et hurtigere afkast af investeringerne og dermed gøre Europa mere attraktivt for investorer, virksomheder og forskere.

Medlemsstaterne opfordres til at støtte den foreslåede strategi og tilskynde de nationale og regionale myndigheder og private interesseparter til at deltage i forberedelsen af fremtidige tiltag.